

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . f. 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . f. 12.— „ „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Poznamenske številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, oamrtne in javno zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulice Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so preste poštnine.

Narod mora imeti idejalo.

IV.

Takih zvokov že dolgo nismo čuli po slovenskih novinah, kakoršni so nam zveneli iz članka v nemškem glasilu štajerskih Slovencev, priobčenega v zadnjem izdanju našega lista. Skoro čudno nekako so nam zveneli ti glasovi; kaj čete: uho se polagoma odvadi tudi — prijetnim glasom!

Ona možka beseda v „Städteleische Post“ za povratek Slovencev k svojemu prvotnemu programu, k svojim idejalom, nam pa je bila tem prijetnejša uprav zato, ker smo jo čitali v tem listu. V kolikor poznamo razmere mi, je bil uprav ta list vsikdar nasproten vsakršnemu radikalnemu nastopanju in pretrdemu napenjanju strun in je bil oportunističen, v kolikor sploh more biti oportunističen — slovenski list.

Le globoko uverjenje torej, da tako ne moremo naprej, le spoznanje, da nas pota, po katerih hodimo Slovenci zadnja leta, nikakor ne dovedejo do cilja, moglo je nagniti ta trezno, včasih še pretrezno računajoči list, da je povzdignil svoj svarični glas na adresu kranjskih rojakov ter da je zaresno besedo pozval iste, naj vendar ostavijo tla domače, vse naše sile ugonobljajoče borbe in naj se povrnejo na polje časti: na polje mirnega in intenzivnega dela za osiguranje naše bodočnosti, za uresničenje naših idejalo. Iz srca smo hvaležni spodnještajerskemu listu, da je opozoril kranjske rojake, da je njih medsebojni prepir jako nevarna zabava, kojč zvršetek utegne biti usoden za ves narod slovenski. Prav iz srca pa nam je govoril v opominu, da si kranjski rojaki dovoljujejo to zabavo na račun njih rojakov ob periferiji. Mi smo jim jez, za kojim se morejo oni — zabavati!! A štajerski list daje misliti svojim rojakom: kaj pa potem, ako se podere ali vsaj pretrese ta jez?! Kaj potem?! Posledice temu bode čisto naravne, iste nastopijo po fizikalčnih zakonih: vodovje udere z vso silo skozi razpokline po-

kvarjenega jeza in laško valovje od juga in nemško od severa poplavi vso pokrajino slovensko.

Konec bode zabavi, žalosten konec. Ali bodo hoteli slušati na Kranjskem ta patrijotški vsklik od naše narodne meje? Ali bodo hoteli slušati opomin, da le v ideji združenja je naša rešitev in da se v znamenju te ideje mora vršiti naše narodno delo?! Ali bodo hoteli slediti pozivu na negovanje in širjenje te ideje med narodom?! Ali si vzamejo k srcu grajo, da so vodje kranjskih Slovencev zanemarjali do sedaj to idejo in da so oni krivi, ako gibanje za uresničenje te ideje ni intenzivnejše med narodom?! Ali najde v njih srcih odmeva poziv, da po odstranjenju domačega prepira združimo svoje moči in obnovimo svoje navdušenje — za združenje?

Koliko usodnih vprašanj? Odgovor pa je žalosten, ako so izvestne izjave slovenskih glasil na Kranjskem res pravi izraz menjenja strank.

Od obeh strani nam zveni na ušesa odurni — ne! „Slovenec“ je že zvalil zopet na cesto vso navlako svojih „načel“, ki naj ne razdvajajo samo naroda, ampak ki naj ostanejo tudi v bodoče visoka ograja med zastopniki naroda tam, kjer je soglasno delo uprav sveto domovinska dolžnost. Drugod je seveda ta dolžnost vrhna voditeljica, ali pri nas?! Pri nas — samo da so rešena „načela“!

Tako je odgovoril „Slovenec“ — odgovor „Slovenskega Naroda“ je istotako žalosten.

Mi najbrže ne bi niti reagovali na dotična izvajanja „Slov. Naroda“, da ni mimogredé apostrofoval tudi nas, in je torej možno celó, da je oni članek napisal — radi nas. Zato moramo zabeležiti malo odgovora na izjavo glasila narodne stranke, češ, da sedanji položaj ni ugoden za gojenje idejalo.

Fant je zaukal veselo tam na griču in njega vsklik odmeva sedaj po dolini in se lomi ob pečinah na nasprotni strani. To ni prvotni vsklik; vse to nam je že večkrat zaklicalo glasilo narodne stranke na Kranjskem in kar nam pripove-

duje v svojem članku „Zjedinjena Slovenija in klerikalci“, to je le odmev par let stare pesmi.

Vprašanje, ali je iskreno ali neiskreno sedanje povdarjanje narodne ideje in potrebe zjedinjene Slovenije od strani klerikalcev, je irelevantno za predmet naše današnje razprave. Kajti po dejstvu, da kdo ne misli odkritosrčno s svojo idejo, ni še nikdo drugi opravičen, da bi smel zanemarjati isto idejo. In skoro bi rekli, da je delovanje za svojo idejo, četudi morda spremljano po kakih postranskih namenih, koristnejše, nego pa najiskreneje — nedelovanje. Ideja je vsikdar na koristi, ako se razpravlja o njej iz tega ali onega nagiba. Ideja se s tem širi in ugablja, a moč ukoreninjenosti ideje gotovo zdrobi onega, ki jo je morda hotel zlorabljati.

„Narod“ nam zatrja, da narodna stranka ni nikdar zatajila zjedinjene Slovenije, ampak izrekla se je za isto tudi na shodu poslancev leta 1890, ali storiti ni mogla ničesar za uresničenje, ker čas za to ni bil ugoden. To vprašanje da je silno težavno, ker smo razdeljeni na več skupin. Položaj ni ugoden. Saj še Čehi, ki so vendar nekoliko odločnejši nego mi, ne morejo doseči svojega državnega prava, svojega združenja. Ali narodna stranka bode prva, ki se oglasi za zedinjeno Slovenijo, ko pride ugodni čas za to.

Takó nam predava „Narod“. Vse to je znano in deloma resnično. Premise dobre, ali zaključki — zgrešeni. Cela vrsta narobe-nazorov.

To je res, da sedanji čas ni ugoden za to idejo, kakortudi tedaj ni bil ugoden, ko se je razpravljalo o njej po taborih; ali to ni res, da za uresničenje te ideje narodna stranka ni mogla ničesar storiti do sedaj. Za uresničenje ideje se deluje z širjenjem iste med narodom!! A za tako delo menda niso bile vezane roke narodni stranki. Še nikoli in nikjer ni zmagala ideja, ako si ni osvojila popred src naroda. V to pa treba dela, trudopolnega in večletnega dela, neprestanega dela, ne gledé na to, da-li so časi ugodni ali ne za uresničenje iste ideje. Sami po sebi ne pridejo

PODLISTEK.

18

Karanfil s pesnikovega groba.

Hrvatski spisal Avg. Lenca; poslovenil Cvetko.

„Evo ti! potujoče „omike“, rekel sem Albertu. „Potujoča kuga“, odvrnil je Albert. Schiller bi se obrnil gotovo trikrat v grobu, ako bi videl tega oznanjevalca nemške omike.“

„Ako bi se Schiller obrnil,“ rekel sem v šali, „bi ga zaprla policija, ker ti oznanjevalci, ali bolje rečeno švindlerji, imajo dandanes privilegij v državi.“

Vzdignila sva se, da bi se povrnila domov. Predavanja potujočega glumača so naju dirnila nekako čudno. Bila sva jezna. Taka smet sme zasramovati Slovane na slovanskej zemlji, a vendar sva ga obdarila. „Golubica“, ali bolje rečeno neumna slovanska narav! Albert je zelo ostro razlagal te in jednake misli, a evo naju pred mestom.

„Albert“ sem rekel, „pustiva to. Pride Vidov dan. Pa Slovani porekó enkrat: „Afflavit deus et dissipati sunt“. (Bog je dihnil in bili so razsijljeni). Govoriva o drugem, o Neži. Ljubi tebe ali mene?“

„Kaj jaz vem,“ zganil je mladenič ramama, „zakaj vprašaš?“

„Čemu ne? Prevdari. Mi stanujemo tukaj v malem mestecu. Zaljubila sva se v deklico Tekmujva. Ona ljubi, dà, ljubi, ker se je popolnoma preobrnila. Ni-li res?“

„Je.“

„A koga? Tega ne veš ni ti ni jaz. Deklica ne sme povedati. Poslušaj. Pustiva, da se devica zbere, da premisli. Umakniva se. Ko naju ne bode tu, jej pove srce, koji je pravi. Ona naj razsodi. Ali hočeš?“

„Dobro, tako je prav. Hrepenenje izdaja pravo ljubezen.“

Sedeli smo zopet zvečer v vrtu, stare pošte. Pripovedovala sva o dramatičnem prizoru poleg ceste in bilo je dosti smeha. Nazadnje sva povedala, da odideva na daljno pot — na Blejsko jezero, na Bohinjsko jezero — k izviru Save — in to jutri zjutraj. Gospodar in gospodinja sta odbrila najin načrt, Neža je zatrepčala.

„Koliko časabodeta odsotna?“ vprašala je Neža.

„Štirinajst dni,“ odvrnil je Albert.

„In potem?“ vprašala je radovedno Neža.

„Se povrneva,“ odgovoril sem jaz.

Gospodar je šel v hišo in pozval je Alberta za seboj, da mu preda pismo za prijatelja na Bledu; gospodinja je šla pogledat v kuhinjo. Za mizo ostala je Neža s pletenjem v roki in jaz gledal sem

pred-se, motáje smotko. Okoli plamena svetilnice letali so nočni metulji, a mesečina je kukala skozi listje. Na enkrat se je oglasilo kladivo sè starega stolpa. Jednajsta ura.

„Luna sije, kladvo bije,“ vzdihnil sem nehoté na pol glasno.

„Dá, rekla je Neža nasmehnivši se. „Jutri torej odideta.“

„Dá. A moram Vam vrniti „Prešernove poezije.“

„Saj se povrnete na vsak način.“

„Dá.“

„Vzemite jih seboj. Čitajte na Savici „Krst pri Savici.“ in potem mi vrnite knjigo.“

„Dobro. Naredim, kakor ukažete.“

Sè stolpa se je zopet oglasilo kladivo. Četrt na dvanajst.

„Kasno je,“ rekel sem zamišljeno, „čas je, da idemo spat.“

„Res,“ odvrnila je deklica, „jutri morate zgodaj vstati.“

Vzdignila sva se in odšla sva počasnim korakom proti hiši. Bilo je tiho, zelo tiho. Nepremično je stalo listje in cvetje, nepremično visoka gora. Prišla sva do vrtnih vrat.

„Z Bogom. Nežica, na svidenje.“

(Pride še.)

nikdar taki časi, ampak izsiliti si jih mora i d e j a s a m a. In kakor rečeno: moč ideje temelji v človeških srcih. Tja v slovenska srca zasadite idejo našega združenja in njena zmaga bode le vprašanje časa! Ako pa bomo hoteli čakati, da nam „ugodni časi“ pridejo sami po sebi, našega združenja ne bode nikoli. In da bi nam tudi prišli taki časi, kaj bi nam koristilo to, ako bi veliki trenotki našli malih, nepripravljenih ljudi?!

Ne oporekamo trditvi, da naše združenje dosežemo še le o večjem preosnavljanju te države. Tako in le tako bode, t o d a i e t e d a j, ako bomo pripravljeni na oni veliki trenotek, ako bode narod vedel, kaj hoče. Kaj pa, ako narod ne bode vedel popisati belega lističa, kojega nam utegnejo predložiti; ne bode vedel, ker ga nismo pripravili na to, izgovarjajoči se, da časi niso ugodni?!

V zadnjem članku smo že namignili na stvarilni vzgled v naši okolici. Tudi naši okoličani so dobili svojedobno bel listič, toda oni veliki trenotek jih je zalotil nepripravljen in — zamudili so ga, morda za vedno. Blaznega bi bili proglasili onega, ki bi bil pred onim trenotkom govoril o samoupravi naše okolice — čas za to misel je bil torej skrajno neugoden. In vendar bi bila ista že davno uresničena, da so se tedaj okoličani soglasno izrekli na belem lističu — za samoupravo. Niso se izrekli, ker i d e j e n i s o r a z u m e l i! Niso jo mogli razumeti, ker ni nikdo propagiral te ideje. In kaj bi bila danes okolica, po 25 letih samouprave! To va presoditi le oni, ki pozna razmere! Mesto današnjega siromaštva, paverizma in kmečkega proletarijata imeli bi krepak kmečki stan, imovitost in blagostanje in okolica bi bila še vedno v s a v o k o l i č a n s k i h r o k a h. Mesto „umirajočih“ živel bi tod krepak slovenski rod.

Ugodni trenotek sva zamudili po lastni krivdi, ker nismo pravočasno vzgajali naroda za dobro in koristno idejo, ker smo čakali „ugodnih časov“.

Dobro je, da nas je „Narod“ opozoril tudi na Čehce. Dasi odločni in močni, tudi oni ne morejo priti do uresničenja svojega idejale. Ali gospôda draga: Čehi izvajajo iz neugodnosti časa vse drugačne zaključke nego pa mi Slovenci. Prav zato, ker so ovire velike, in čim večje so ovire, tem večjo vnemo širijo Čehi in negujejo svoj idejal, toliko v ponosnih palačah kolikor v skromnih kočah — dobro vedé, da je v veliki ideji, za sedaj in morda tudi za daljno bodočnost sicer nedosežnega državnega prava, moč in sila naroda češkega. Oni vedo — da govorimo s francoskim pisateljem —, da jedino prava je politika sv. Treh kraljev: naprej za zvezdo!!

Osma skupščina „Zaveze“ slov. učiteljskih društev

se je vršila 19. in 20. t. m. v Opatiji. V Matuljah je bilo učiteljstvo prav lepo sprejeto od pripravljalnega odbora in načelnika občine Kastavske. Tam je pričakal tudi prof. Spínčič mnogo nekdanjih svojih dijakov. Odtod se je družba pomikala dalje v Volosko, kjer je učiteljstvo pozdravil g. dr. Stanger, v Opatiji pa je pesnik Emin deklamoval v Zorinem domu svojo nalašč za to priliko zloženo pesen „Pozdrav Slovincima“.

Delegacija je trajala 3 ure, da reši vse točke dnevnega reda; zvečer je bil koncert, ki se je vsestranski vrlo obnesel. Petje, tamburanje in sviranje vojaške godbe bilo je tako, kakor se more pričakovati od najbolj izučenih močij, zbor „Slovenec in Hrvat“, pa dvospev „Dalmatinski šajkaš“ sta bila krona veselici. Sledila sta za lehkonožne živahen ples ob lepem številu krasnega spola meščanskega, in svobodna zabava, kjer se je bilo diviti izključno hrvatski govorici, kar bodi v pozornemo in je tem bolj vredno častne omembe, ko je pri naših veselicah še vedno v navadi oni pododovani greh — da se namreč le prerado brblja v tujščini.

Dne 20. bila je v cerkvi sv. Jakova hrvatska maša, za naše učiteljstvo nekaj povsem novega, kajti vse je bilo izraženo v slovenskem jeziku, kar dviga človeka tembolj, premišljuje čega skrivnosti sv. maše, v one višine, kjer angelji poju Bogu slavo in čast iz globočin udanih src. To je podpiral na pevališči, spremljevanjem orkestra, dobro izvežbani mešani zbor „Lovor“.

pospešuje pobožnost v cecilijanskem, klasičnem zlogu, nudečem poslušalcem onega užitka, kojega toli pogrešamo po naših cerkvah, kojemu nedostatku pa se še pridružuje ono grozno izgovarjanje latinščine, da je človeka sram, da se sploh more dopustiti kaj tacega v božjem hramu, mej tem ko bi se z uvedenjem naščine gotovo odstranil nedostatek ter bi naša beseda vnela srca k povečšanji pobožnosti.

Od 10—2 ure popoldne se je vršilo v „Zorinem domu“ zborovanje, kojemu je prisustvoval c. kr. okrajni glavar iz Voloske kakor vladni zastopnik; zbor so počastili voditelj slovanske Istre, g. prof. Spínčič in Jenko, g. Koblar iz Ljubljane, g. Gabršček iz Gorice, g. Zvoníček, poslanec „Zaveze“ čeških učiteljev iz Prage ter 3 c. kr. okrajni šolski nadzorniki iz Primorja. Po običajnem pozdravu naznanil je predsednik zboru delegacijski sklep, da je bil sprejet častnim članom zaveze za slov. šolstvo velezaslužni deželni šolski nadzornik, g. vitez Anton Klodič. Zbor je za tem ukrepal, kako utrditi in omogočiti obstanek slov. knjižici za mladino in o pravilih za 50letnico proslave vladanja Nj. Veličanstva, kakor tudi o zboljšanju gmotnega stanja učiteljstva. Gosp. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju na Štajerskem, predaval je o „značaju“ tako izbornu, da je žel obče priznanje in pohvalo, toliko v formalnem kolikor materijalnem oziru; ker je to poročilo izvrstno, obsežajoče navodil za vse stanove brez razlike, polno zlatih in neovrgljivih resnic za vsakega človeka, vredno bi bilo, da ga vse naše novine ponatisnejo iz učiteljskih listov. Po dovršenem zborovanju je bil banket, na katerem je bilo mnogo lepih napitnic. Poleg udeležbe učiteljstva, imeli so pri istem sedeže prej navedeni čestilci zborovanja, več preč. gg. duhovnov in meščanov. Živeli!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 28. avgusta 1896.

Carska dvojica ruska na Dunaju. Omenili smo že, kolik prirčno je uradna „Wiener Abendpost“ pozdravila visoka gosta. V istem zmislu označuje vse dunajsko novinstvo ta dogodek kakor znak o zboljšanju odnošajev in kakor veselo znamenje za evropski mir.

Vsprejem carske dvojice je bil velikansk po sodelovanju javnosti, a prirčen od strani našega dunajskega dvora. Na peronu kolodvora severne železnice zbrana je bila vsa cesarska rodbina, s cesarjem in cesarico na čelu, ko se je bližal ruski dvorni vlak. Car in carica sta se vozila v petem vozu. Komaj se je ustavil vlak, pohitel je naš cesar do vagona in je pomagal carici pri izstopanju. Car pa se je najprvo, poklonivši se, obrnil do naše cesarice ter jej poljubil ponudeno mu roko; med tem je naš cesar poljubil roko carici.

Potem pa sta se objela in dvakrat poljubila cesar in car, stiskala si roke dolgo dolgo... vsi dunajski listi povdarjajo, da je bil način, kakor sta se pozdravila vladarja, izredno prirčen, da se je videlo obema veselje na tem sestanku. Tudi carica in cesarica sta se objeli in poljubili opetovano. Carica je poljubila tudi cesaričino - udovo Štefaniho in je podala roko ostalim nadvojvodinjam. O ogledovanju častne stotnije svirala je vojaška godba rusko himno.

Pred kolodvorom je stala ogromna množica. Ko je množica zazrla oba vladarja, je bilo neopisno navdušenje: ljudje so vsikali in mahali robci in klobuki. Carica je veselo odzdravljala na vse strani. Ob vsej črti do cesarske palače stalo je vojaštvo v spalirju in za spalirjem navdušena množica. Slednjič — ko se je že peljala mimo visoka gospoda — prodrla je na „Ringu“ množica spalir, nastala je velika zmešnjava, a kmalu so napravili red redarji in vojaki.

O vsprejemanju v carski palači posluževal se je car francoskega in nemškega jezika, najdalje je govoril z našim ministrom za vnanje stvari, grofom Goluchovskim.

Ob 5. popoldne je bil sijajni dvorni obed, zvečer sijajna predstava v dvorni operi. Na obedu je napil cesar carju, a poslednji se je zahvalil: „Zahvaljeva je Vaše Veličanstvo na vsprejemu, ki ste mi ga priredili dobrotno, pijem na zdravje Njegovega Veličanstva, cesarja avstrijskega in kralja ogerskega ter na zdravje cesarice in kraljice“.

Car je podelil odlikovanja raznim dostojanstvenikom, med istimi tudi našemu ministru za vnanje stvari, grofu Goluchovskemu in ministru predsedniku grofu Badeniju.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. Te dni se je širil glas, da predloge o obnovljenju pogodbe z Ogersko ne pridejo pred državni zbor v tem jesenskem zasedanju. Oficijozni „Fremdenblatt“ oporeka tej vesti, a na tak način, da jo potrjuje. Pravi, da ni nikakega meritoričnega razloga za odloženje, ker so vse predloge že določene in dogotovljene med obema vladama, izvzemši jedino predlogo o banki. Vendar pa ni izključeno, da sedanjí trenotek ne bode umesten za predložjenje, in to iz taktičkih in parlamentarnih razlogov. Vsakako pa ni še nikakega sklepa vlade v tem pogledu; torej je ona vest o odloženju vsaj — prezgodna.

Iz te izjave oficijoznega lista bilo bi soditi, da vlada res misli na odložitev razprave o obnovljenju pogodbe in na provizorij za jedno leto in da jo silijo v to „taktički in parlamentarni razlogi“. Kaki so ti razlogi? Ali se boji opozicije? In če se boji odpora proti pretenzijam Madjarov, ali se sme nadejati, da bode čez leto dni, v prihodnji zbornici, po prihodu poslancev iz V. kurije, manj opozicijskega duha, nego ga je danes? Trebalo bi velike porcije optimizma, ako bi hoteli ugodno odgovoriti na ta vprašanja. Vsakako pa kaže to obotavljanje, da so hude težave s to pogodbo. Pohlepnost Madjarov je vedno večja, naša ramena pa hrepene po olajšanju neznosnega bremena.

O zaroki italijanskega kraljeviča. Iz Rima poročaja, da glasom službene objave bode poroka princa Viktorja Emanuela s princesinjo Jeleno prihodnje jeseni, t. j. oktobra meseca. — Princ odpotuje brzkone prihodnji ponedeljek s Cetinja. Knez Nikola odlikoval je spremstvo princa Neapeljskega in sicer podelil je generalu Terzaghiju Danilov red I. razreda, majorju Vizano isti red II. razreda, kapitanu Merliju pa isti red III. razreda.

Revolucija v Carjemgradu. Iz Carjegrada došle so včeraj usodne vesti, ki nam poročajo, da je počila tam prava pravcata revolucija. Revolucija v arcu države! Še ni rešeno krečansko vprašanje in že so se pojavili v trohneli Turčiji hudi izgredi na drugem mestu: v prestolnici sami. Kakor je razvidno iz najnovejših vesti v poslednjem izdanju, polastili so se uporni Armenci poslopja otomanske banke in zmagovito branijo ugrabljeno posest. To je pač dokaz o skrajni onemoglosti turške države, ako more tolpa tolovajev v glavnem mestu polastiti se državnega denarnega zavoda, ne da bi država mogla izgnati in kaznovati roparje! Da je pa položenje v Carjemgradu skrajno ozbiljno, soditi je tudi iz okolnosti, da je avstro-ogerski odposlanik prosil vojaške pomoči v varstvo avstrijske pošte. Kaj pomaga torej v Turčiji posredovanje diplomatov, ko isto vendar ne more pomladiti in oživeti trohle države! Kljub diplomatskim modrostim vrelo in kipelo bode v Turčiji sedaj tu, sedaj tam, dokler ta azijska država ne izgine iz Evrope. Likvidacija Turčije bode prvi in neizogibni korak do ustanovitvenja mirnih odnošajev na Vztoku.

Včeraj došlo je o teh dogodkih iz Carjegrada naslednje poročilo korespondenčnega urada:

O napadu na otomansko banko ni bil ubit noben uradnik banke. Pač pa je ubila bomba šest orožnikov in ranila nekatere. — Gotovo je, da so Armenci provzročili izgrede, da bi s tem izzvali posredovanje koje tuje države. Turke so napadali samo Armenci, pripadniki drugih ver ali tujci sploh se niso udeležili napada. — Druge stražniške ladije so na potu semkaj. — Po noči je bil mlr. Razna skladišča so zaprta tudi danes. Policija razganja zbirajoče se ljudstvo. Odposlanci se nadejajo, da vlada zapreči daljnje izgrede pomočjo strogih odredob.

Zasebna poročila iz Carjegrada zatrjujejo, da je duša upornih Armencev odstavljeno armenski patrijarh. Iz bomb pa sklepajo vladni krogi, da izvira to gibanje iz anarhiškega vpliva. (???)

No, naj si bode temu že kakor hoče, golo dejstvo stoji, da se je klanje včeraj zjutraj ponavljalo. Armenci so zasedli tudi železniško postajo, toda od tam so jih vendar izgnali slednjič težkim naporom.

Položaj na Kreti. Iz Aten došla je včeraj izjava, da je povsem neresnična iz Carjagrada došla vest, da so kristijani na Kreti požgali par turških vasi. — Turki v Kaneji so razdeljali letovišče angleškega podkonzula.

Srbija proti Črnigori. Vzbudilo je veliko senzacijo, da je oficijozni list „Agence Serbe“, ki je menda glasilo srbskega ministerstva za vnanje stvari, objavil jako rezek članek obzirom na zaroko italijanskega prestolonaslednika s princeso Jeleno črnogorsko. Članek izvaja — skliceva se na dogodka v Bolgarski in na Balkanu sploh —, da Rusija dela z vso močjo na to, da bi osamila Srbijo na korist Bolgarski in Črnigori. V očigled takemu stanju stvari, ki mora jednako zanimati Srbijo in dinastijo Obrenovičev, treba resno misliti na zvezo s kjo drugo vladajočo hišo! Najbrže misli tu srbski list na našo avstrijsko vladarsko hišo. Temu članku pripisujejo tem več važnosti, ker sodijo, da ga je nadahnili sam kralj Aleksander.

Odhod generala Baldissera v Afriko. Iz Rima poročajo, da general Baldissera odpotuje v Masavo dne 5. septembra. Nižemu tajniku vojnega ministerstva, Afanu de Rivera, izjavil je Baldissera, da odobruje povsem program vlade glede Afrike, to je, da je pripraviti Eritrejo sposobno za obrambo.

Menelikov tajnik potuje v Peterburg. Ruski listi službeno javljajo iz Odeze, da je dne 23. t. m. na parniku „Car“ dospel tjakaj tajnik abesinskega cesarja Menelika, Atto, ter se takoj odpeljal v Peterburg. Ako se sedaj vpoštevajo članki, koje so obelodanili razni ruski listi povodom bivanja ruskega polkovnika Leontijeva v Rimu in zaroko princa Neapeljskega s princeso Jeleno, mora se priti do zaključka, da to potovanje Menelikovega poverjenika v Peterburg stoji v zvezi s pogajanjmi zaradi miru med Abesinijo in Italijo. Nedavno temu izjavil je „Novoe vremja“, da negus že zna, katere pogoje sme staviti Italiji in kojih ne sme. — „Nene Freie Presse“ pravi, da morda v Peterburgu hočejo dokazati Italiji, da more moč Rusije seči i do Abesinije, a Menelikovega odposlanca da ponče v smislu, povoljnem Italiji. S tem pokažejo Kvirinalu jasno, koliko je vredno rusko prijateljstvo. Na ta način ima torej potovanje Attovo v Peterburg vsakako politički pomen. To potovanje pa je morda tudi prva posledica zaroke italijanskega kraljeviča s hčerjo kneza, ki uživa prijateljstvo in popolno naklonjenost in zaščito ruskega carja.

Različne vesti.

Na jutranji občni zbor pol. društva „Edinost“ opozarjamo še enkrat naše čitatelje. Zborovanje se bode vršilo v telovadnici „Tržaškega Sokola“. Začetek ob 9. uri.

Nj. c. in kr. Visokost cesaričinja-vdova nadvojvodinja Štefanija vrnila se je se svojega potovanja iz Škotske na Dunaj.

Židovska nesramnost. Tukajšnje „liberalno“ trobilo spodbuja se na okolnosti, da se bode v stolni cerkvi pri sv. Justu vršilo slavnostno kronanje kipa Matere Božje baš na dan 20. septembra. Ta dan namreč, opozarja dotični židovski list, dan „XX Settembre“, je narodni praznik naše zavezne države, blažene Italije, koja slavi tega dne — konec posvetne države papeževe. V italijanskem, liberalnem Trstu pa naj bi se baš tega dne vršila „papistiška demonstracija“! To je vendar nezasišano!

Na to skrajno nesramno židovsko podtikanje političkih tendencij cerkveni slovesnosti, bode odgovorjeno na kratko, da je dne 20. septembra po katoliškem koledarju praznik žalostne Matere Božje. Tega Židje seveda ne znajo. V ostalem pa se ta najnovejša židovsko-liberalna nesramnost obsoja sama po sebi.

V Barkovljah se baje v kratkem zasnuje policijski komisariat. Doslej je bila skrb za javno varnost v Barkovljah poverjena mestnemu magistratu, a društvo „Adrija“ je često moralo občutiti učinke te skrbi. „Il Piccolo“ poroča, da v ministerstvu za notranje stvari že računajo, koliko bode morala prispevati občina k stroškom za novi komisariat. In potem se jezi „Il Piccolo“: mi prosimo v jednomer, da bi se nam zmanjšalo breme za javno varnost, mesto tega nam cbetajo —

povišanje. „Veselejše rešitve — tako vsikla „Piccolo“ ni moglo dobiti to vprašanje“. Nočemo reči, da se bodo Barkovljani veselili na povišanju bremena občini, to pa že smemo reči, da se bodo veselili na dejstvu, da odslej ne bode več skrbel za njih varnost — mestni magistrat.

Goriška pošta je dobila strog ukaz, da mora povsodi vršiti jednako pravnost. V zmislu tega ukaza se že izdajajo tam slovenske tiskovine za brzojavke. To so dosegli goriški Slovenci po hudi in dolgotrajni borbi. Na njih je sedaj, da v najširši meri izkoristijo to priboritev.

Iz okolice nam pišejo: V 102. šte. cenjene „Edinosti“ se zdi neverjetno velečastitemu gosp. kapelanu svetoivanskemu, kar je bral o „uljudnosti nekega furlanskega duhovnika na Barbani“. — Skušati hočem torej prepričati čestite čitatelje o istinosti napominanega dogodka.

Družba romarjev, kateri se je dogodil oni slučaj, šla je iz Barkovelj z barkami v petek zvečer, dne 14. avg., med tem ko je šel č. gosp. kapelan s svojo družbo menda po suhem in še-le v soboto popoldne. Ker je bil prišel dan pozneje, seveda ni mogel slišati po meni zadnjič navedenega žaljenja. V dokaz resnice govori tudi to, da je družba romarjev, o kateri se govori tu, morala spati v barki, da-si sta bili na razpolaganje še jedna ali dve sobi. Velečastiti gospod kapelan in njegova družba so dobili sobe, potem seveda nimajo povoda, da bi se pritoževali.

O nestrpnosti furlanskih deželanov govori tudi dejstvo, da je v soboto med slovensko propovedjo organist vedno in vedno drgnil in delal nemir, takó, da je bil propovednik primoran, da ga opomni v laškem jeziku (med slovensko propovedjo), naj vendar miruje. Po mojem mnenju je to jako grdo nasprotovanje, ki se ne dá opravičiti nikakor. S kratka: mi nismo bili deležni nikake uljudnosti, a dotični gospod ni imel povoda jeziti se in biti nevoljen na nas radi tega, ker smo morda zahtevali sobe vsak za svojo družino itd., kajti spali smo resnično skoro vsi v jedni sobi, v — barki.

V dan, t. j. 15. avg., ko smo bili mi tam, bila je krasna slovenska propoved in — furlanska (nemške nismo slišali, mogoče da je tudi bila). Ker pravijo Italijani, da se Slovani v Istri ne morejo umeti, radi obilnosti narečij, bodi tu omenjeno, da od vse furlanske propovedi nismo umeli drugega nego besedo „San Žvan“ (menda mesto San Giovanni), dasi smo okoličani toli dobrih glav, da skoro vsi več ali manj umemo in govorimo italijanski.

Ti dogodki so gola resnica in bi lahko navel priče, ki so videle in slišale vse to; sicer pa tudi nisem tako lahkomišljen, da bi natvezal slavnemu uredništvu kako basen mesto dopisa, ali pa da bi trdil stvari, za koje nimam trdne podlage.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi dne 6. prihodnjega meseca izlet v Tomaj. Društvo se zbere ob 10. uri predpoludne pri obelisku na Opčinah. Kdor se hoče udeležiti izleta, naj prijavi to čim preje predsedniku društva, Josipu Katalanu, krčmarju v Rojanu, da bode možno pravočasno ukreniti vse potrebno.

Davorin Trstenjakova slavnost vršila se bode, kakor je bilo že objavljeno, dne 6. septembra ob vsakem vremenu in sicer po sledečem vsporedu: 1. Ob 10. uri v cerkvi sv. Jurja ob Ščavnici slovesna propoved g. dr. Medveda iz Maribora, potem slovesna sv. maša. — 2. Ob 12. uri skupen obed za došle goste v gostilni gospe Kreftove. — 3. Ob 1. in pol večernice. — 4. Ob 2. uri odhod v pol ure oddaljene Kraljevece na rojstni dom Davorina Trstenjaka (hšt. 19). — 5. Na slavnosti govor g. dr. Murkota z Dunaja. — 6. Odkritje vzdane spominske plošče. — 7. Petje.

Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, vabi odbor tem potom nauljudneje hvaležni narod slovenski k prav mnogobrojni udeležbi. Pokažimo rodoljubi, da spoštujemo nesmrtnega pokojnika, kateri je žrtvoval vse moči svojemu narodu. Na svidenje torej dne 6. septembra pri sv. Jurju ob Ščavnici! Prispevki za spominsko ploščo naj se blagovolijo poslati gosp. denarničarju I. Kuncetu, župniku pri sv. Jurju ob Ščavnici. Slavni gostje, kateri se popeljejo nad Radence, lahko rabijo vlak, ki pride tje ob 4. uri 24 min. popoldne. Ugodnejši je vlak, ki pride ob 8. uri 16 min. zvečer v Radgono, ker slavni udeleženci lahko v Radgoni prenočijo in

se potem dne 6. sept. lahko pripeljejo k sv. Jurju. (8. uri.) Ob 8. uri 35 min. pride sicer vlak v Radgono in ob 9. uri 39 min. v Radence, a ta bo že prepozen.

Slavnim udeležencem od celjske strani svetujemo potovanje na Ptuj.

Ker je na vseh omenjenih postajah težko dobiti voz brez prejšnjega naročila, svetujemo gg. gostom, kateri želé, da jim ga priskrbimo mi, naj javijo to vsaj do 3. sept. tajniku g. iur. dr. Mateju Senčarju pri sv. Jurju ob Ščavnici. Istotako prosimo vse rodoljube, kateri želé dne 6. septembra prenočiti pri sv. Jurju ob Ščavnici, da se javijo vsaj do 3. septembra.

Odbor za D. Trstenjakovo slavnost.

Iz Ajdovščine nam poročajo: Dne 26. t. m. so nas počastili dornberški tamburaši in tamburašice (okoli 30 oseb), ki so nas izvrstno zabavali. Na tej zabavi se je nabralo 18 kron za „Slogine“ zavode v Gorici. Živel vrli darovalci!

Svojega strijca ubodel. 42letni težak, bivši mesar Friderik Polli, stanujoči v hiši št. 3 ulice Fonderia, spril se je predvčerajšnjem z vratarjem iste hiše, svojim nečakom, 38letnim mešetarjem Petrom Donaggio. Le-ta je h krati pograbil nož, ga zabodel med rebra svojemu strijcu Polliju in pobegnil. Hudo ranjeni Polli se je sam s težko muko priplazil do bolnišnice. Donaggio se je proti večeru sam stavil policijskemu oficijalu Tizu, ki ga je poslal v zapor, sodišču na razpoloženje.

Sumljiva tvrdka. Te dni izvršili so policijski organi preiskavo v pisarni komisijske tvrdke C. D. & Comp. na Corsu, h. št. 37. Zaplenili so vse knjige tvrdke in nekaj spisov ter zapečatili zalogo blaga. Načelnik tvrdke bil je zatem pozvan na policijo in zaslišan na zapisnik. Govori se, da je omenjena tvrdka pasivna, popolnoma propala, a kljubu temu je nadaljevala svoje tu pa tam ne povsem čiste posle. Stvar je baje ovadila policiji neka tovarna manifakturnega blaga v Pragi.

Najbogatejši vladar na svetu je ruski car, katerega dohodki iznašajo 125.000 frankov na dan. Takoj za njim pride vladar najgniliše države: turški sultan. Le-temu pride na dan 75.000 frankov. Pravi siromak nasproti tema vladarjema je predsednik Zjedinjenih držav severoameriških. Njegovi dohodki iznašajo sicer le 623 frankov na dan, vendar je tudi ta svotica zadostna, da se more žnjo izhajati prav „pošteno“.

„Odvetnik“ Crispi. Milanski „Secolo“ poroča, da lisjak Crispi kakor odvetnik ne pozna šale. Te dni spravil je na javno dražbo posestvo vojvode Akvinskega, (čigar pravni zastopnik je bil Crispi) ker mu je bil vojvoda dolžan 80.000 lir, kojih Crispi nikakor iztirjati ni mogel. Kar pa Crispi dolguje italijanski državi in — rimski banki, o tem seveda modro molči.

Neprijetnosti — izmišljenega velikega dobitka. Te dni donesli so razni listi v Nemčiji vsakakor zanimivo, toda, žal, izmišljeno vest, da je gledališčni igravec Odemar iz Hanovra razprl banko v kopelji Ostende, kajti prvokrat da je dobil na igri 100.000 mark in takoj zatem 96.000 mark. Presenečeni Odemar, doznavši o tej vesti, poslal je listu „Hannoverscher Kurier“, ki je bil prvi donesel to izmišljotino, nastopni popravek, ki svedoči o zdravem humorju Odemarja, dasi ni dobil na igri lepega premoženja. Popravek se glasi: „Čital sem v včerajšnji številki Vašega lista, da sem imel gorostasno srečo dobiti v Ostendu na igri 196.000 mark. Jako žal mi je, da ta vest ni resnična. Jedino številko, katero sem bil zadel, je zadnja, namreč — ničla. — Gotovo bi mogel molčati in pustiti, da se ta vest širi dalje, — kajti dobro je, ako je človek na glasu, da je bogat, — toda tega ne morem. Kajti danes so mi došle tri brzojavne ponudbe gledaliških agentov, da-li hočem prevzeti to ali ono gledališče; nadalje mi je donesla pošta 127 čestitvenih pisem, še ne koliko večje število neporavnanih računov in slednjič zakonsko ponudbo od strani neke odlikovane krasotice. Ako ne popravim naglo vest o namišljenem bogatstvu, preti mi celó nevarnost, da me vpišejo v visok davčni razred“.

Li-Hung-Čang, kitajski podkralj, biva sedaj v Glasgovu na Angleškem. Tam se mu je dogodila velika „nesreča“, izgubil je namreč pavovo pero, znamenje visokega svojega dostojanstva. Njegovi slugi so se že pripravili na smrt, toda na vso srečo našlo se je pavovo pero v železniškem vozu.

Za Angleške nameruje Li-Hung-Čang v Ameriko. Ameriški listi javljajo odkrito, da so se v Ameriki živeči Kitajci zarotili proti Li-Hung-Čangu in da mu strežejo po življenju.

Obče delavsko, izobraževalno, pravovarstveno in podporno društvo v Trstu vabi na društveni shod, ki bo jutri 30. t. m. v Škedenju, ob 4½ uri pop. v gostilni vdove Sancin-Nemec št. 30-31 se sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika in prečitane zapisnika; 2. Poročilo blagajnika; 3. Razmere in stanje delavskega ljudstva; 4. Vsprejem članov; 5. Volitev odbora; 6. Posamezni predlogi. Priporoča se vsem delavcem, kateri se zanimajo za svojo korist, da se udeležijo tega shoda v obilnem številu.

Sodnijsko. 23letni kurilec Karol Bernardini iz Italije, službujoči na italijanskem parniku „Ridolfi“ sprl se je dne 11. julija v gostilni „Al Fornaretto“, ulica Punta del Forno, s prisotnimi gosti. Bernardini bil je pijan; gostilničar ga je stavil pred vrata, da prepreči morebitni pretep. Pijanec pa je razgrajal pred gostilno, se grozil gostom in počenjal vsakojakih nespodobnostij. Slednjič so ga prijeli stražarji, istim pa se je Bernardini uprl dejanski. Sodišče obsodilo ga je predvčerajšnjem zaradi žaljenja stražarjev na teden dni zapora.

Dne 26. julija t. l. pop. vtihotapil se je 22letni vrvar Fran Sancin iz Škedenja v stanovanje posestnika Dežmana v Škedenju ter ukradel 1 gl. 15 nč. v denarju in razne dragocenosti, vredne preko 25 gl. Sodišče ga je obsodilo predvčerajšnjem zaradi tatvine na 18 mesecev težke ječe. Po prestani kazni pride pod policijsko nadzorstvo.

43letni že mnogokrat kaznovani težak Alojz Bencina iz Trsta dobil je 8 mesecev težke ječe zaradi hudodelstva poskušene tatvine. Zasačili so ga dne 29. julija, ko je na poštnem trgu ukradel obleko čuvaju Josipu Bastjančiču.

16letni postrešček Ferdinand Bisso iz argentinske republike in 17letni težak Ivan Johnson iz Angleške vstopila sta julija meseca t. l. v službo na parniku „Aquila“ avstro-amerikanske parobrodne družbe. Med vožnjo v Trst ukradla sta kapitanu Skopiniču iz zaprtega kovčega dve liri sterlini. Predvčerajšnjem stala sta pred tukajšnjim sodiščem, obtožena tatvine. Sodišče ju je spoznalo krivima in ju obsodilo: Bissa na 6 tednov, Johnsona pa na 2 meseca zapora.

Koledar. Danes (29.): Obglavljenje Janeza Krstnika. — Jutri (30.): XIV. pobinkoštna (angeljska) nedelja. — Roza Lim. — V ponedeljek (31.): Rajmund, spozn.; Izabela, devica. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 5. uri 23 min., zatoni 6. uri 40 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 19 stopinj, ob 2 pop 22½ stop. C.

Tudi pri nas v Istri živetari zavarovalni zavod, za katerega intenzivno delujejo nekateri krogi, ki pa se svojim dosedanjim delovanjem nikakor ni opravičil zaupanja, katero so stavili vanj tisti redki zavarovanci, ki so pribežali v njega okrilje. Citatelji gotovo uganejo, da mislimo zavod „Unione catholica“. Kakor je bilo nedavno citati v „Slov. Nar.“, moral je imenovani zavod zvišati 30% letne zavarovalnine v pokritje raznih izgubljev. Da s takim delovanjem zavarovanci ne morejo biti zadovoljni, in da tudi radi ne plačujejo tolikanj povišane premije, je naravno. Zavarujmo se torej pri domačem zavodu, pri „Slaviji“, ki si je že po vsej Istri pridobila tako širnih tal, ki ima jako nizke premije in ki o požarnih škodah postopa kar najkulantneje. „Slavija“ podpira tudi naše težnje, in skoro, rekli bi, bilo bi nehvaležno, ko bi ji obračali hrbet in rajši podpirali tujca, nego nam v vsakem oziru naklonjenega domačinca. Pustimo torej tuje zavarovalnice in oklenimo se svojih.

Je zmota kratka — dolg je kës.

iz nesrečneževnega dnevnika slovenskemu ljudstvu v pouk priobčil

F. R. Prlek.

(Dalje.)

Skozi majhno okno slišijo se namreč trdi koraki vojaške straže. Vojak, hodeči za zidom sem in tje, vadi se za kratek čas v vojaških vajah; zapoveduje sam sebi ter h kratu tudi izvršuje povelja. Ko pa se menjata stražnika, zakriči prejšnji stražnik: „holt ber do!“. Sprva sem se tako ustrašil tega „holt ber do“, da sem takoj stal pokoncu. To se godi vsako noč štirikrat. V hodniku pred ječami, v katerega vodijo vrata iz vsake sobice, gori pa celo noč luč. Ta rasvetljeni hodnik vidi se skozi okroglo luknjo v vratih, in ko se jetnik naglo vzbudi, zdi se mu, kakor bi vzhajala

polna luna. Razven vsega tega pa še ječarski paznik, ki hodi tiho po hodniku sem in tje, kedaj bodi potisne skozi omenjeno luknjo gorečo svečo, da razsvetli ječo ter da vidi, je-li jetnik miren ali se morda pripravlja na pobeg. Vse to vpliva na spečega jetnika, čegar truplo sicer počiva, a njegov duh bdi in v sanjah trpi grozne muke.

A to ni še vse zlo, katerega mora jetnik prenašati po noči. Mnogi se še pritožujejo, da jih mora tlačiti. Kaj je to — mora —, tega sicer ne vém prav, pa kaj trpi tisti, kogar mora tlačiti, to vém dobro, saj moram tudi jaz skoraj vsako noč prenašati to gorje. Pa četudi ne spim, četudi nimam nikakšnih posebnih mislij, vendar ne morem biti miren. Ko sem bil še doma, ni me bilo nikdar strah po noči, naj sem se že klatil po vasi, po polji ali po gozdu. Le takrat, če sem šel mimo pokopališča, mravljinčila se mi je koža. Tukaj pa, kjer sem pod štirimi ključji, za močno železno mrežo in s štrazami zavarovan, preletava me večkrat groza. Kako me tudi ne bi? Saj mi je znano, da so jih na tem okrožnem sodišču že več na smrt obsodili in obesili. Kedo vé, če ni bil eden ali drugi od tistih zaprt ravno v mojej sobici? Morda je ravno na tem klinu, na katerega obešam jaz svojo suknjo, visela kedaj suknja kacega tacega nesrečnika. Hu! — — —

Vrata se odpirajo!

„Tu imaš kruh, potem pa hajd v dvorišče na delo!“ — — —

Vsaki dan slišim v družbi svojih sotrpinov kaj posebnega, kar me uči bolj in bolj spoznavati in uvidevati, kako neskončno dobrotljiv in usmiljen je Bog. Danes pripovedoval nam je neki jetnik, ki že deset mesecev tukaj sedi, da ima v svojej sobici nekega družeta, s katerim se kratkočasi. Ta družje je velik — p a j e k! — Pajek je torej prišel v ta kraj, kamor ne zahajata ne muha, ne komar in noben drug mrčes razven onih šesteronogih, skakajočih in počasi lazečih, pa ni prišel nadlegovat ampak kratkočasit človeka. V kotu pod stropom napredel si je novo bivališče z mnogimi prostori: tu je soba, čumnata, jedilna shramba i. t. d. Iz tega bivališča vodi več potov in sicer po jeden: k oknu, doli na jetnikovo posteljo, v šetališče pod strop, v lovišče pred okno in še drugam. Ker pa v sobi ni muh, mušic in komarjev, ki so navadna hrana pajkova, tedaj mu jih jetnik vsak dan na dvorišču nalovi ter v sobo nosi. Ko jetnik, sedé na slamnici, pokliče pajka — „pridi sem, lilek!“ spusti se po svojej vrvi k njemu ter si iz roke vzame muho. Pa tudi drugekrat pride baje k njemu na slamnico ako ga pokliče. Kedo se ne bi čudil tej živalici? Znano nam je sicer, da ljubi ta živalica najbolj samotne kraje, koder ne hodi človeška noga, kajti tam najde gotovo zavetje pred svojimi preganjalci, pa čuditi se je, da je zašla v kraj, kjer ni za njo niti trohice živeža. Pa brez božje volje se nič ne zgodi. Živalica, katerej človek nikjer ne prizanaša, četudi nikomur nič žalega ne stori, temveč nam koristi s tem, da pokončuje človeku in živalim nadležne, mladim rastlinam pa škodljive muhe in mušice, prišla je kratkočasit človeka v tak kraj, kamor ne morejo priti ne brat, ne sestra, ne oče in ne mati. Ta jetnik in tudi nobeden od nas, ki smo to slišali, ne bode nikdar več nobene živalice, katerej je Bog dal življenje, preganjal ali pokončaval, da ne bi poprej premislil, je-li koristna ali škodljiva.

„H kosilu! Popoludne ostanete v sobah!“

(Pride še).

Najnovejše vesti.

Dunaj 28. Ruski car odpeljal se je v grad Lainz, kjer je zajutrkoval s cesarjem. Carica si je predpoludne ogledala umetniško-zgodovinski in naravoslovno-zgodovinski muzej in zajutrkovala v cesarskem dvoru. O 4. pop. bode obed v gradu Lainzu. — Vojaska parada, ki je bila napovedana za danes, morala se je odpovedati zaradi dežja ter se je odložila na jutrajnji dan.

Dunaj 28. „Fremdenblatt“ javlja: Ruski car podelil je grofu Goluchovskemu Aleksandra Nevskega red v briljantih, grofu Badenju, baronu Banffyju in vojnemu ministru baronu Krieghammerju veliki križec reda belega orla, ministru Kallayju Aleksandra Nevskega red brez briljantov, baronu Jósiki pa red sv. Ane.

Carigrad 27. Armenci, ki so se polastili poslopja otomanske banke, pretili so, da razpršijo poslopje dinamitom. Po dolgih pogajanjih dovolile so jim oblasti, da so se vkrcali v privatno jahto generalnega ravnatelja Vincenta. (1) — Banka ni trpela nikakoršne gmotne škode. (2)

Carigrad 28. Danes je izšel sultanov ukaz, ki potrjuje koncesije za Kreto, koje so določili odposlanci evropskih držav z ministerstvom za vnanje stvari.

Carigrad 27. Kakor že javljeno, vsprejela je Porta načeloma predloge odposlancev gledé Krete, izvzemši nekatere nebitvene točke. Da pa dotična pogajanja še niso došla do povojnega uspeha, je pripisati okolnosti, da mora Porta doprinesiti izdatnih žrtev, zatorej se obotavlja. Slednjič pa utegne odobriti v kratkem vse predloge. Diplomatski krogi ne verujejo, da Krečani prijavijo novih zahtev, ako ne bodo zadovoljni s koncesijami. Pogajanja z zastopniki turške vlade vrše se v palači avstro-ogerskega odposlanstva pod predsedstvom avstro-ogerskega odposlanika, barona Calice. — Položenje na Kreti je vedno še ozbiljno, sosebno v okraju Kandija, kjer par sto mohamedancev preti krščanskim selom.

Trgovinske brojavke in vesti.

Badimpesta. Pšenica za jesen 6.86—6.88 Pšenica za spomlad 1896 7.22 do 7.24 —. Oves za jesen 5.33—5.35 Rž za jesen 5.90—5.92 Koruza za avgust 3.70—3.72 september 3.70—3.72 nova f. 3.70—3.90.

Pšenica nova od 7. kil. f. 7.05—7.15 od 79 kil. o. 7.15—7.20 od 80 kil. t. 7.20—7.25 od 81. kil. t. 7.30 7.35 od 82 kil. for. —. Jedmon —. —. —. prosa 2.25—5.50.

Pšenica: Dobre ponudbe, povpraševanje živahno, stalno. Prodaja 40.000 met. st. 10 nč. dražje. Vse druge vrste žita nespreme njene. Vreme oblačno.

Praga. Neravnopravni sladkor for. 12.50, oktober-december 12.50.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatelj precej f. 35.50 35.75 Concasse 37.25—37.50 Četvorni 33.50 —. V glavah (sodihi) 39.75 —.

Havre. Kava Santos good average za avgust 64.75 za december 61.75.

Hamburg. Santos good average za september 53.25 za december 50.75. za maro 1897. f. 50.75.

Dunajska borza 28. avgusta 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.70	101.75
„ „ „ v srebru	101.75	101.75
Avstrijska renta v zlatu	123.30	123.50
„ „ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	366.60	365.00
London 10 Lat.	119.65	119.65
Napoleoni	9.51	9.51
30 mark	11.73	11.73
100 italj. lir	44.25	44.25

Odvetnik Dr. Mihael Truden

preselil je svojo pisarno na

trg Ponterosso št. 1, I. nadstr.

Išče se

za večjo manifakturno prodajalnico **blagajničarica** iz dobre hiše. Natanjčnejše je poizvedeti pri upravi tega lista.

Jajca za podlaganje

pristnih **Brahma-kokošij** po 15 nč. komad, **holandskih**, črnih, z velikim, belim šopom, po 25 nč., **Hondan** po 25 nč., pristnih **štajerskih** kokošij po 10 nč. **srbrnčastih padovanskih** srebrčastih Wyandot po 30 nč., **italijanskih** po 30 novčič. **Langhans** po 30 nč., **puranov** po 30 nč., **britlikovskih** kokošij po 30 nč., **Cochinchina** po 25 nč., **sedmograjskih golovratnih** po 20 nč., **Dorking** po 25 nč., **Yokohama** po 20 nč. **Endenskih orjaških** rae po 1 gl., **Peking gosij** po 20 nč. velikih **štajerskih** gosij po 20 nč.

Razpošiljam jajca za podlaganje samo živalij čiste krvi, ki so bile že večkrat premovane ter jamčim za čistost in pristnost vrste.

Maks Pauly,

KÖFLACH, (Štajerska).

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNERJA V PRAGI

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anbalaze

imajo zraven stoječo postavno depoponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA

Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornjerjeve ulice.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak flak.

Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.